

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

**EGYÉB POLGÁRI ÉS POLITIKAI JOGOKÉRT FELELŐS TEMATIKUS
MUNKACSOPORT**

IKTATÓSZÁM: VII/1/2/2016
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

**EMLÉKEZTETŐ
2016. JANUÁR 20. 14:00**

Helyszín: 1055 Budapest, Kossuth tér 2-4. 439/A

Időpont: 2016. január 20. 14:00

Tárgy: Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Völner Pál, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára, az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport (a továbbiakban: Tematikus Munkacsoport) elnöke köszöntötte a résztvevőket, bemutatkozott, majd kérte a jelenlévőket is, hogy mutatkozzanak be. Ismertette az ülés napirendi pontjait, amelyeket a munkacsoport tagok egyhangúan elfogadtak.

1. napirendi pont: Ügyrend elfogadása

Dr. Völner Pál jelezte, hogy az előre megküldött ügyrendre írásbeli észrevételek nem érkeztek.

A jelenlévők egyhangúan elfogadták az ügyrendet.

2. napirendi pont: A Tematikus Munkacsoport első háromévi működésének értékelése

Dr. Völner Pál tájékoztatta a résztvevőket, hogy a Tematikus Munkacsoport 2013 óta összesen 6-szor ült össze. Az eddigi ülések napirendi pontjai a következők voltak:

- Gondnokság alá helyezett fogyatékos személyek választójogának korlátozása
- A vallási és lelkiismereti szabadság és az egyházügyi törvény kérdése
 - A vallás- és lelkiismereti szabadsággal kapcsolatos aktuális kérdések és problémák
 - Az egyházi státusztól való megfosztás helyreállítása, és az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatával kapcsolatos kormányzati teendők
 - Az egyházakra vonatkozó hatályos szabályozás diszkriminatív jellege
 - Az állam és egyház elválasztása elvének érvényesülése
 - Az állam világnézeti semlegessége a közoktatásban
 - A lelkiismereti meggyőződésre vonatkozó adatok kezelése a közoktatásban

- A Magyarországra költözött erdélyi magyarok jogi státuszának és képviselőinek kérdései
- Gyűlölet-bűncselekmények
 - a gyűlölet-bűncselekmények szabályozása
 - a Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoport tapasztalatai a jogalkalmazás területén
 - Antiszemitizmus a mai Magyarországon (Hogyan lehet jogi eszközökkel szabályozni? Milyen a zsidó közösségi élet helyzete a mai Magyarországon?)
- A gyülekezési jog gyakorlata
- Magyarország UPR felülvizsgálata

Dr. Völner Pál tájékoztatta a jelenlévőket, hogy egy napirendi pont nem került megtárgyalásra, amelyet a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány javasolt. A politikai jogok védelme – a többség védelme a kisebbséggel szemben elnevezésű téma a jövőben napirendire kerülhet, amennyiben ezzel a Tematikus Munkacsoport tagjai is egyetértenek.

Demeter Áron az Amnesty International Magyarország képviselőjében elmondta, hogy az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport az egyik leginkább sokszínű, sokféle témával foglalkozó tematikus munkacsoport. Ebből adódóan célszerű lenne meghatározni, hogy pontosan milyen témák tartoznak a Tematikus Munkacsoport tevékenységi körébe. Példaként említette **Demeter Áron**, hogy az előző év során hosszabb időbe telt, míg a gyűlölet-bűncselekmények témakörének helyét megtalálták a tematikus munkacsoportok között. Ez a téma végül az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport tevékenységi köréhez került. Kérte, hogy a gyűlölet-bűncselekmények kérdéskörének megtárgyalása továbbra is maradjon a Tematikus Munkacsoport egyik feladata. Kiemelte **Demeter Áron**, hogy az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport az egyik legjobban működő tematikus munkacsoport, ugyanakkor ugyanazok a kritikák elmondhatók, amelyeket a Háttér Társaság és Magyar LMBT Szövetség felsorolt az LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport 2016. január 20-ai ülésén. Kérte továbbá, hogy az „Egyebek” napirendi pont keretében kerüljön megtárgyalásra Magyarország Egyetemes Időszakos Felülvizsgálata (Universal Periodic Review, a továbbiakban: UPR).

Dr. Völner Pál megköszönte az észrevételeket és jelezte, hogy a UPR felülvizsgálatról az „Egyebekben” szó lesz majd. Megkérdezte **Dr. Ifj. Lomnici Zoltánt**, a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány képviselőjét, hogy az általuk korábban javasolt, de elmaradt témát megtárgyalja-e majd a Tematikus Munkacsoport a következő ülésén.

Dr. Ifj. Lomnici Zoltán elmondta, hogy erről a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány elnökével egyeztetnie kell, de amennyiben a Tematikus Munkacsoport támogatja a téma megvitatását, valamint az Alapítvány elnöke is jóváhagyja a felvetést, a következő ülésre megfogalmazzák az ezzel kapcsolatos javaslatukat.

Dr. Völner Pál jelezte, hogy ezen a témán kívül is folyamatosan várja a civil szervezetek napirendi javaslatait.

3. napirendi pont: Egyebek

Dr. Völner Pál tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a UPR nemzeti jelentés előkészítése még nem zárult le. Megkérte **Hernyes Zoltánt**, hogy ismertesse a UPR jelentés véglegesítésének folyamatát.

Hernyes Zoltán a Külgazdasági és Külügyminisztérium Nemzetközi Szervezetek Főosztálya képviselőjében elmondta, hogy a nemzeti jelentés véglegesítése az utolsó fázisban tart. A szöveg összeállításakor a legnagyobb kihívást a terjedelmi korlátok jelentették, ezért két dokumentum kerül benyújtásra az ENSZ-hez, a nemzeti jelentés, amely tartja a korlátozást, valamint annak melléklete. Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy átvezetésre kerültek a szaktárcák, az országos hatáskörű intézmények, valamint a civil szervezetek által tett észrevételek és javaslatok. Hamarosan Közigazgatási Államtitkári Értekezletre kerül a Korm. határozat szövege, amely jóváhagyja majd a jelentés szövegét, és egyúttal felkéri az igazságügyi minisztert a jelentés védésére kiutazó nemzeti delegáció vezetőjének. A védésre előre láthatólag 2016. május 4-én kerül sor. A kapott ajánlásokra reflektálhat helyben is Magyarország, valamint később, az Emberi Jogi Tanács soron következő, 2016. szeptemberi ülését megelőzően írásban jelezheti, hogy mely ajánlásokat fogadja el és melyeket nem.

Dr. Völner Pál megerősítette, hogy **Dr. Trócsányi László** igazságügyi miniszter elvállalta a delegáció vezetését.

B. Kis Béla az Erdélyi Magyarok Egyesületének elnöke megkérdezte, hogy az általuk írásban tett javaslat átvezetésre került-e.

Hernyes Zoltán tájékoztatta B. Kis Bélát, hogy átvezették az Erdélyi Magyarok Egyesületének javaslatát.

Dr. Bodgál Ildikó a Nemzetgazdasági Minisztérium Foglalkoztatás Szabályozási Főosztálya képviselőjében megkérdezte, hogy a civil szervezetek által benyújtott alternatív jelentések hol érhetők el.

Hernyes Zoltán elmondta, hogy ezek a jelentések egyelőre még nem nyilvánosak, a nemzeti jelentéssel és az ENSZ jelentésével együtt kerülnek fel az ENSZ UPR-ral foglalkozó honlapjára kb. egy hónappal a védés előtt.

Demeter Áron jelezte, hogy a Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoport jelentése elérhető a honlapjukon, valamint több alternatív jelentés megtalálható az Emberi Jogi Munkacsoport honlapján.¹

Dr. Völner Pál megköszönte a tájékoztatást és megkérdezte a résztvevőket, hogy a UPR-on kívül van-e további felvetésük a napirendi pont keretében.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének elnöke elmondta, hogy az egyik értelmi fogyatékos, gondnokság alatt nem álló tanítványát beidéztek a bíróságra. Ha nem szerez tudomást időben az esetről, a tanítványa kísérő nélkül ment volna a bíróságra és nem tudta volna megfelelően képviselni az érdekeit. A siketek esetében látványos a fogyatékoságuk, így a bíróság kirendel jelnyelvi tolmácsot számukra, azonban szükséges lenne, hogy felismerjék, megelőzzék az olyan eseteket, akiknél nem látszik, hogy fogyatékosággal élnek.

¹ <http://emberijogok.kormany.hu/magyarorszag-es-az-ensz-egyetem-es-idoszakos-emberi-jogi-felulvizsgalata>

Gyene Piroska, az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségének elnöke tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az értelmi fogyatékosokkal élők egy része döntésképes, ha a megfelelő információk birtokában van. Az ÉFOÉSZ képzéseket tart bírák részére annak érdekében, hogy felismerjék, kik képesek döntést hozni önállóan, és kik szorulnak gondnoki segítségre.

Mikesy György jelezte, hogy a támogatott döntéshozatal lehetőségét ismeri, azonban a problémát az jelenti, hogy miután elvégzik az iskolát, nincs róla semmilyen papírjuk, hogy értelmi fogyatékosok.

Gyene Piroska jelezte, hogy nem célszerű ilyen jellegű jelzés bevezetése arról, hogy valaki értelmi fogyatékos, mert sokan képesek önállóan döntéseket hozni. A bíróságon mindenképpen ki kell, hogy derüljön a döntéshozatali képesség.

Dr. Völner Pál hangsúlyozta, hogy egyedi problémáról van szó. 18 éves korig a kiskorúak törvényes képviselője hozhat döntéseket. Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a bíróság nem tud kezdeményezni a **Mikesy György** által felvetett esetekben, azonban észlelni tudja a problémát, ezért fontosnak tartja a képzéseket. Jelezte, hogy megvizsgálja a kérdéskört az Igazságügyi Minisztérium, hogy megfelelő garanciákkal ellátott-e ez a terület.

Gyene Piroska elmondta, hogy az ÉFOÉSZ fontosnak tartja a gondnokság alatt állók részére a választójog kiterjesztését. Ennek érdekében javasolják egy munkacsoport összeállítását, amelyik megvizsgálja ezt a kérdéskört. Ehhez az ÉFOÉSZ szívesen készít egy összefoglalót a nemzetközi joggyakorlatokról. Jelenleg folyamatban van egy kiváltási program a fogyatékosokkal élők részére, amelynek keretében a nagy intézményekből kikerülnek a többségi társadalomba. Ehhez a programhoz kapcsolódóan lenne érdemes a választójog kiterjesztésére is kitérni. Kérte továbbá **Dr. Völner Pált**, hogy a következő ülésen kerüljön napirendre ez a kérdéskör.

Dr. Völner Pál jelezte, hogy az Igazságügyi Minisztérium készít egy tájékoztató anyagot a jelenlegi jogi helyzetről. Ha beérkeznek a nemzetközi helyzetet összehasonlító dokumentumok, akkor ezzel kiegészül az anyag, és tájékoztatásul meg lesz küldve a munkacsoport tagoknak.

Huber Károly, a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány képviselőjében megkérdezte, hogy a megfélemlítéssel kapcsolatos kérdések, beleértve az iskolai, internetes, munkahelyi, közéleti megfélemlítést, melyik tematikus munkacsoport munkájába illeszkedhetnek. Azért tartják fontosnak a kérdést, mert jogalkotási hiányosságok észlelhetők ezen a területen. Létrehozásra került egy szakértőkből álló jogalkotási munkacsoport, amelynek észrevételeit szeretnék eljuttatni a jogalkotókhoz.

Dr. Völner Pál jelezte, hogy megvizsgálásra kerül, hogy ez a témakör melyik tematikus munkacsoport munkájába illeszthető bele.

Mikesy György elmondta, hogy a hajléktalanok kapcsán szeretne még felvetni egy témát. A hajléktalan szállásokon nagyon kiszolgáltatott helyzetben vannak a hajléktalanok, mert nem mondhatják el a véleményüket, az észrevételeiket. A hajléktalan személyeknek nincsen megfelelő érdekvédelme. Megkérdezte, hogy melyik tematikus munkacsoport foglalkozik ezzel a kérdéskörrel.

Dr. Völner Pál jelezte, hogy a Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Munkacsoport foglalkozik ezzel a kérdéskörrel. Megköszönte a résztvevőknek a javaslatokat és az észrevételeket, majd további hozzászólás hiányában berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: Szabó-Princz Viktória szakreferens

Látta: Dr. Kinter Réka titkárságvezető

Jóváhagyta: Dr. Völner Pál, parlamenti államtitkár